

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăştie (Szászváros).

De tot pe față!

I.

În repețite rânduri ne-am dat silința în coloanele acestei foi, să arătăm publicului nostru ce menire au institutele de bani, băncile, întemeiate în mijlocul nostru. Care este gândul de care se călăuzesc străinii la întemeierea de bănci printre Români, și care e scopul băncilor românești?

Spuneam că cele străine, ungurești și jidovești, n'au numai menirea să adune bani dela noi, ci mai au și o chemare «națională» a lor: de a stămpăra, de a împedea, de-a înfrâna chiar, unde pot, poporul nostru în mișcările sale culturale și politice. Să 'și-l' facă sieși rob prin îndatorare, ear' când a fi la vreme de lipsă, să se încrunte cătră datorării ce li-s'ar părea «primejdioși», și prin amenințări să-i oprească în îndeplinirea dorințelor lor nobile.

Cele românești, au frumoasa destinație, a ținde mână de ajutor celor lipsiți, ca să nu fie nevoiți a se face robii celorlalți! Și din banii ce adună ca interese dela obște, să dea ear' obștei o parte oare-care, pentru școale, pentru Reuniuni, pentru scopuri culturale, pentru cari dela băncile străine nu căpătăm nimic.

Cele dintâi au menirea de a ne gătuți, ceste din urmă de a ne da puzința să nu ne aruncăm în ghiarele gâtuitoarelor nostri!

Cei-ce vor fi crezut că acestea sunt numai închipuiri, combinații de-ale noastre, cetească mărturisirile de mai jos, făcute prin rostul unui baron ungar intr'o foaie guvernamentală chiar!

În numărul seu 39, dela 18 Febr. „Kolosvár” din Cluj, care scrie așa precum guvernului din Pesta li vine la socoteală, publică din peana *Baronului Petrichevich-Horváth Kálmán* un articol (al III-lea) despre cum ar trebui «deslegată» chestia românească în țeară. El recomandă mai multe mijloace, dintre cari asupra unora vom reveni, și între care e și următorul:

«Un mijloc de întrebuițat în folosul maghiarismului printre Români ar fi acela, ca cu bani ieftini să-i «ajutăm» (?) în lipsele lor economice.

«În scopul acesta locuitorii maghiari ai fiecărui ținut, să întemeieze după puzință *Casse de păstrare ori Insoțiri de împrumut* (bănci), cari împrumutând Românilor bani cu camete mai mici, prin asta îi vor smulge de sub înrîturirea și puterea păgubitoare din punct de vedere al întăririi statului național maghiar, — a băncilor românești!»

Adecă pe față de tot!

Di baron ni-o spune el însuși și deschis, că băncile ce Ungurii înteme-

ează printre noi, au să ne smulgă de sub înrîturirea băncilor românești, care e «păgubitoare» pentru întărirea printre noi a ideii de *stat național maghiar*, adecă a maghiarisării, — deci au să ne câștige pentru acca idee, pentru maghiarisare!

Banca ungurească din Deva „*Dévai elölgezési szövetkezet*” de pildă, a și dat probe că-și pricepe menirea la aceasta, (vezi „*Revista*” nrul 50 și 51 din anul trecut).

Las' că e neadevăr că băncile românești ar înrîuri în privința asta, căci ele nu fac deloc politică, dar' «smulgera» asta e a se înțelege nu altfel, decât cum am spus, ca o robire a mulțimii, ca apoi avându-o în ghiară, să o poți smulge de sub înrîturirea ori-și-cui, nu numai a băncii lor, ci și de sub a inteligenței, a preoților, învățătorilor, politicilor, de sub a tuturor!

Cel-ce are urechii de auzit să audă! Ni-o spun ei înșiși, deschis, ce vor cu noi prin așezămintele lor puse între noi!

Că n'am simțit până acum prea tare gâtuirea lor, e o urmare binefăcătoare a băncilor românești, care paralizează, zădărnicesc puterea lor, căci dacă lângă banca ungurească am în același loc, ori foarte aproape, și una românească, aceea nu cetează să mă strângă, de teamă că mă voi împrumuta dela ceealaltă și voi scăpa de ea! Acesta e adevăratul adevăr și marele folos, pe lângă altele multe, al băncilor noastre românești!

Ear vându-le folosul acestora și primejdia și gândurile rele ale celorlalți, oamenii nostri să tragă urmările, ducându-se numai la binevoitorii lor și încungiuând pe cei cu gânduri negre!

Sunt în mijlocul nostru mulți oameni, care zic, cu oare-care aparență de dreptate, că «banul n'are naționalitate»; iau de unde mi-să dă mai ieftin.

Da; așa e, câtă vreme darea lui este desinteresată, liberă de ori-ce încercare de înrîuriri dușmane.

În fața alor astfel de scopuri însă, date pe față de ei înșiși, noi nu mai putem ținea la vorba de mai sus, ci trebuie să ne formulăm pe a noastră nouă, că *ba da, la noi, între împregiurările de azi, și în față cu oameni ca aceștia, și banul are naționalitate, și noi avem datorința a primi și a ne ajuta numai ou bani de aceștia, căci ceialaltii au gând să ne peteze sufletele, să ne pună lanțuri pe inimi și pe graiuri, — ne sunt dușmani!*

Inteligența noastră de prin comune și toți cărturarii să-și pună bine la inimă aceste cuvinte și să le spună și țeranilor tuturor cari vor să împrumute,

pentru-ca să ne putem feri până încă nu e prea târziu, de primejdia ce ne amenință tot mai îndrăsneț și tot mai deaproape!

Societatea pentru fond de teatru român, — la Orăştie.

Di V. Goldiș, secretarul «Societății pentru fond de teatru național român», a adresat din Brașov zilele trecute o scrisoare dlui Dr. I. Miha la Orăştie, în care spune, că comitetul Societății, aflând din actele adunărilor generale, că din toate centrele mai însemnate românești, numita Societate numai la Orăştie nu a ținut încă nici-odată adunare generală, — în ședința sa dela 2 Ian. și-a arătat dorința ca adunarea generală din ăstă an să se țină la Orăştie, dacă inteligența română de aici ar dori-o și ea aceasta.

Di Dr. Miha a conchemat Duminecă inteligența română din Orăştie la o constătuire în localul casei, și ideea a fost, firește, cu bucurie primită.

S'a constituit îndată și comitetul care să îngrijească de arangiarea celor de lipsă pentru adunare, și anume președinte Dr. I. Miha, vicepreș. Dr. A. Muntean și Dr. S. Moldovan, secretar I. Moța. Ear membri în comitet: Dr. St. Erdélyi, A. P. Barcian, Dr. Romul Dobo, I. Lăzărou, L. Bercian, P. Belei, I. Branga, S. Corvin, C. Baicu, R. Nicoară, G. Baci, S. Vlad, I. Vulcu, Remus Dobo, I. David.

Societatea va fi invitată, după propunerea ce se va face, să-și țină adunarea în ziua de *Rusaliu*, urmând adunării și oare-cari festivități, banquet, teatru, petrecere cu joc, excursii etc.

Despre ce vestind onoratul public, îl rugăm deja de pe acum să dea tot ajutorul seu moral și material, ca folos să aibă salutară Societate după venirea sa în mijlocul nostru. —

Drept amănunte despre starea de acum a Societății, amintim, că președintele ei este Iosif Vulcan (Oradea-mare), vicepreședintele Virgil Oniț, cassar Valeriu Bologa, secretar Vasile Goldiș (Brașov); membri în comitet Dr. Iancu Mețian (Zernești), G. Dima (Sibiul) și Coriolan Bredicean (Lugoj).

Societatea există dela 1877, și avea deja la sfârșitul anului trecut un fond de 103,338 fl. 96 cr. cari sunt depuși în hârtii de valoare și la bănci.

Reuniunea femeilor române din comit. Hunedoarei.

— Adunarea sa generală din urmă —

La 14 Febr. n. Reuniunea femeilor rom. din comitatul nostru și-a ținut, precum fusese avisat, adunarea sa generală, pentru a da seamă despre lucrarea Reuniunii în anul trecut. Au luat parte un frumos număr de doamne și domnișoare membre ale Reuniunii.

Dna presidentă Elena Hossu L. n. Pop, a deschis adunarea prin o vorbire în care a schițat totodată și lucrarea dezvoltată de Reuniune în anul trecut și sfârșiturile la care s'a ajuns.

Reese din arătările d-nei presidente, că averea Reuniunii s'a urcat deja până acum la suma de 2700 fl. și va crește în curând în chip îmbucurător încă, în urma apelului ce Reuniunea l'a făcut cătră publicul românesc (v. «*Revista*» Nr. 6.) și căruia publicul îi răspunde deja prin sume adunate și trimise comitetului, — lucru de care numai bucura ne putem, și lăuda pe zeloșii colectanți și dăruitori. Urmările bune ale acestui lucru, va fi o încurajare, o încercare de avântare

a industriei de casă a țerancei române, și o răspătire a muncii mânilor ei harnice.

Împlinindu-se 10 ani dela întemeierea acestei Reuniuni, adunarea a hotărât, ca în ăstă an Reuniunea să țină o *adunare generală sârbătorească*, cu care privilegiu să aranjeze o *expoziție de lucruri de mână*, la care să fie invitate a lua parte toate ținuturile comitatului.

Expoziția va fi arangiată și deschisă sârbătorește, să vor împărți și acolo, negreșit, premii pentru cele mai frumoase lucruri expuse, cum s'a făcut la expozițiile locale din Hunedoara, Cugir și Brad, etc. Ear după expoziție vor urma și oare-cari sârbări, un *concert*, un *bal*, ear pentru popor o *medee*.

Comitetul a fost însărcinat, din partea adunării generale, a pune la cale toate pentru buna reușită a expoziției: va numi în toate părțile comisii de câte două dame, cari să binevoască a aduna din partea locului lucruri frumoase dela țerance pentru expoziție.

Despre ce avisând și noi publicul, rugăm pe onoratele doamne ce vor primi a se interesa de cauză, să lămurască poporului, țerancelor, despre ce e vorba, însuflețindu-le pentru cauza Reuniunii, adunând chiar *membre și membri din popor*, așa ca la timpul dat, să ne putem vedea adunați la Deva în număr frumos și din toate punctele comitatului, inteligență și popor, la o sârbare frumoasă, înălțătoare românească!

† MOȘ HERLEA

Dăm în cele următoare câteva date din viața falnicului tip de țeran, a *Moșului Herlea* dela Vinerea, răposat de curând, în vîrstă de aproape 80 ani.

Fiu de preot, născut la 1819, Nicolae Herlea a servit nainte de 1848 ca învățător. La anul 1848 fiind de 30 de ani, a intrat cu multă învâpăiere sub steagul mișcărilor de libertate ale poporului român, începând dela Adunarea vestită de pe «*Câmpul-Libertății*» la Blaj. Ivindu-se flăcările revoluțiunii peste țeară, voinicul Nicolae Herlea, a început să cuturee satele și să le ridice, și a adunat frumoasă tabără din comunele de pe «*Câmpul-Pâni*», din Vinerea, Șibot, Pișchiinți, Vaidei, Balomir, în mijlocul cărora a avut rol de căpitan.

A luat parte la mai multe lupte eroice date de Români asupra taberelor ungurești de revoluționari, alături cu *Iancu și Axente*.

La Șibot a secerat singur cu trupele sale o strălucită învingere asupra trupelor năvălitoare ale Ungurilor, prinzând aproape 250 de luptători de ai lor, două tunuri și pe 2 preoți români ce slugeau ca capelani în tabără ungurească.

Întemplantarea a fost așa, că honvezii, după păpara ce măncașeră la Ocna-Sibiului, retrău. Moș Herlea, pe atunci voinicul răsculat Herlea, a fost vestit despre asta de comandantul cetății din Alba-Iulia (Bélgrad), și îndemnat să le ție calea la Apa-Vinerii. Li-a ținut-o și a scărmanat o parte din ei, de nu li-a trebuit alta, și a prins, precum spuserăm, un mare număr dint'rînsii. A luat parte și la bătălia dela Piski, urmată tot în retragerea honvezilor dinaintea armatei împărătești, ce-i împingea napoi, dela Ocna începând.

După revoluție, mare parte din viața sa a cheltuit-o spre înaintarea comunei Vinerea, ca primar, ca membru în reprezentanță, ca cassar etc.

La toate mișcările mai însemnate naționale, pe Moș Herlea îl aflăm între cei-ce mai cu dragă inimă se aruncă în luptă și anume în locurile cele mai expuse, mai primejdute.

În timpul mai nou, el a luat parte la Conferențele naționale, la ducerea „Memorandumului” la Impăratul, cu care privilegiu mult ’l-au admirat bărbați însemnați străini în Viena, între cari dnii *Dr. Lueger, Schneider, Bianchini* și alții, cari nu se mai săturau se stee de vorbă și se admire pe un »țeran» atât de inteligent, simpatic și cult, care vorbește mai multe limbi chiar, pe cea română, germană, latină etc., — a luat parte la *Procesul Memorandumului*, în deputația de 3 trimisă din Cluj în vremea procesului Memorandumului ear’ la Impăratul, etc. etc.

Nu se petrecea nimic în viața publică a noastră a Românilor, nu numai de aici, dar’ chiar și din România, despre ce Moș Herlea se nu fie în curent, bucurându-se de pornirile și faptele bune, și intristându-se de cele rele. Inima lui le trăia și simția pe toate. În timpul din urmă era foarte scârbit și vorbea cu multă durere despre scandalul național numit »Crisă...». Deși înaintat în vîrstă, avea o minte încă foarte ageră, o memorie bună și vederi sănătoase, călăuzite de o inimă caldă, bună și dreaptă de Român!

Inmormântarea acestui falnic tip de țeran, cum numai rar și la popoare în plină putere de viață, se pot vedea, — s’a săvîrșit cu o pompă vrednică de dînsul, la 15 Februarie, în zi de Duminecă.

Șapte preoți au servit la înmormântarea lui, ear’ publicul ce ’i-a însoțit sicriul la locul de vecinic repaus, în frunte cu un mare număr de inteligență din Orăștie, din Deva, din Vinerea și toate comunele vecine, — se urca la o cifră, cum numai la mari bărbați se poate vedea.

Era foarte mișcător să vezi în jurul sicriului lui marele număr de fii, nurori, nepoți și strănepoți, plângînd pierderea iubitului tată, socru, moș și strămoș!..

Pe sicriu se aflau depuse mai multe cununi, între cari una comandată pe cale telegrafică de Părintele *Dr. Lucaci*, cu tricolor cernit.

În curte Părintele *Zaharie Tilea* (Vai-dei) a ținut cuvîntarea funebrală, bine întocmită și frumos predată.

Pornind sicriul din curtea răposatului spre cimiter, s’a întins în urma lui un convoi imposant și lung, făcînd dintr’insul parte ca la 10.000 de oameni!

La mormînt, dl *August A. Nicoară* (Deva) a rostit al doilea discurs funebral, un discurs întocmit cu îngrijire și cunoștință, și

predat cu mult avînt, arătînd pe cine perdem prin încetarea din viață a acestui țeran fruntaș, ce a fost în toate zilele vieții sale un model în toate privințele, și ca om și ca fiu al națiunii și al bisericii!

Era foarte mișcător să vezi întreg poporul plîngînd, bătrîni și tineri, bărbați și femei, în jurul groapei ce în clipa următoare avea să înghiță rămășițele pămîntești ale iubitului răposat.

Dl *George Pop de Băsești*, avisase telegrafic pe cei din jurul răposatului, că trimite din comuna sa mai mulți țerani la înmormîntarea stimatului frate, — s’a întemplat însă, cum, cum nu, că țeranii trimiși au ră-tăcit sau au întârziat, c’au sosit de sosit, dar’ numai după înmormîntare.

Fie-i țărina ușoară și odichnească în pace iubitul țeran, al cărui chip și a cărui viață, slugească de model tinerilor și bărbaților noștri din popor, și părinților tuturor în creșterea fiilor lor!

Răsboiul din Creta.

Săptămîna aceasta s’au dat mai multe ciocniri ear’ între Greci și Turci pe insula Creta, ciocniri din cari Grecii eșiau biruitori și azi ostrovul ar fi al lor și Turcii înfrânți de tot, dacă puterile europene, nu s’ar fi pus ele însuși în fața Grecilor.

După toată buna dreptate insula li-se cuvine Grecilor. Căci insula asta a fost cuprinsă de protopărinții Grecii lor de azi, încă cu o mie de ani înainte de Christos și au avut-o și locuit-o până la 1669, așadar’ peste două mii și jumătate de ani! La 1669 Turcii, pe atunci spaima lumii au cuprins ei insula, cu foc și fer, așadar’ de 2 sute de ani o stăeășesc ei. Grecii însă au rămas pe insulă și și azi, deși chinuți, ținuți în întunec și sclavie, tot ei sînt locuitorii cei mai mulți ai insulei, așa cum noi Românii sîntem în Ardeal. Turcii sînt mult mai puțini și mai ales prin orașe așezate, ca și Ungurii noștri. Și populația greacă n’a recunoscut niciodată stăpînirea turcească, și s’a răsculat des contra ei, mai ales în veacul de față, când și puterea Turcilor a mai scăzut ceva.

La 1821, deodată cu răscoala lui Tudor Vladimirescu în Țara Românească, Grecii din Creta s’au răsculat și ei contra Turcilor și au ajuns de s’a făgăduit de puterile europene înapoierea insulei

țerii-mame. Dar’ cu făgăduința a rămas. Turcul n’a lăsat-o din ghiară. La 1866 s’au răsculat din nou, și în o adunare națională au decretat *unirea cu Grecia!* Trei ani a durat răsboiul. La 1868 puterile europene, ca să ’i pună capăt, au sfătuit pe Sultan să lase Creta Greciei, și poate păgînul o lăsa, dar’ »creștinul» Bismark, puternicul cancelar de »fer» al Germaniei, cel-ce a pus și pe Ungurii noștri în șea, a suct altfel șuruburile, și astfel a lăsat Creta tot — Turcilor. S’au răsculat Cretanii apoi la 1878, la 1886, la 1889 și acum, și totdeauna Turcii nu tare s’au rupt întru apărarea insulei, că nu li-se plătește și ved’ ei că tot are să fie a Greciei, de nu azi, mîne, dar’ puterile europene încă nu se pot înțelege și în-voii între sine, pentru-că asta e un început de rupere din trupul Turciei, și făcut odată începutul, ele nu vor se stee locului, ci se și urmeze cu »frîngerea pîinii» mai departe, și nu-’s înțelese care ce parte se aibă. Se tem unele de altele. De-o lua asta bucățica cutare, se nu o muște vecina de lângă ea, pismuindu-o, și pentru neînțelegerile dintre doamnele »puteri», trebuie să mai aștepte și să mai sufere și creștinii din Creta, care totuși a Greciei au să fie la timpul seu.

Eată cele mai noi întemplări de pe nenorocita insulă:

La 21 Februarie colonelul Vasos, comandant grecesc, a cuprins portul Vucolo, aparat de Turci, cari în apărare au căzut peste 2000, ear’ din partea grecească un oficer și 12 soldați. Fortăreața portului a fost aruncată în aer cu dinamită!

La 22 Februarie s’a dat luptă grea la Canea, unde pe lângă garnisoana militară a orașului, au mai luptat peste 2500 Turci. După o luptă încordată de 2 ore, Turcii au fost siliți să se retragă din împrejurimile orașului!

Pe când astfel Grecii mergeau din biruință în biruință, și păgînii înfrânți zi de zi, — puterile au intervenit *contra Grecilor*. Cum fiecare stat își are acolo trimise multe corăbii de răsboiu, și după-ce sfaturile date Greciei de-a nu încorda lupta fără voia lor, că vor se deslege ele, puterile, toată pricina, dar’ încă nu-’s înțelese, nu au fost primite, căci de-atâtea trăgănări și sfaturi neputincioase Grecii și-au pierdut răbdarea, — trupele lor în 22 Februarie după amezi au deschis foc asupra răsculaților *incurăgați de Greci*. Întăile focuri s’au tras de pe vas englez. 40 de focuri s’au tras asupra trupelor grecești. N’a fost însă omorît nimenea de focurile lor.

La 23 Febr. trupele grecești au nimicit lângă Kuplis o întreagă ceată de Turci. Frun-

tașii Turci fug toți din oraș! Lângă *Aja Grecii* au bombardat și nimicit 2 porturi și au prins mulți Turci!

La 24 Febr. în urma intervenirii (și încă cu gloanțe de tun) a puterilor, între război-tori s’ar fi încheiat o încetare a luptei pe 7 zile. Dar’ cu toate acestea, se vestește mai nou, că colonelul Vassos cuprinde mereu părți din insulă.

Ear’ între puteri curg earăși sfaturi peste sfaturi

În același timp mari pregătiri de războiu face *Rusia, Bulgaria și alte țeri*. Domnește părerea, că nu sîntem departe de timpul, când un grozav războiu se va da, a cărui flacără pot se acoperi Europa întreagă!

Balul din Brad

In favorul convictului gimnasial.

Brad, 22 Februarie n. 1897,

Domnule Redactor,

Precum cu multă bunăvoință ați arătat în ziarul *D-Voastre*, corpul profesoral dela gimnasiul din Brad, a hotărît a ținea balul din carnavalul acesta în folosul fondului de convict pe lângă gimnasiu

Lipsa de convicte la ori-ce gimnasiu, dar’ mai ales la acele din orașe mici, e mult simțită. Trei din patru părți a timpului îl petrece elevul fără supraveghiere directă din partea profesorului, — adese în curăție nesănătoase, necorespunzătoare, și de cele mai multe-ori demoralizatoare! Societatea în care trebuie să crească elevul afară de școală, nu poate se nu lase urme în creșterea lui, și de aci vine, că întîlnim adesea stângăcie, nesiguranță, la studenți altfel cu atestate bune de — maturitate!

Sărăcia ne-a ținut în loc de a putea face vre-un pas în privința aceasta la gimnasiul din Brad. Câțiva tineri mai idealisti însă (idealistul ce nu poate?) și-au pus de gând a face un început în direcția aceasta, fie cât de modest. Au arangiat în sărbătorile Crăciunului din 1896 o reprezentație teatrală, cu dans, și venitul ’l-au administrat fondului gimnasial cu menirea »de a servi drept prima petricică la întemeierea unui convict». Corpul profesoral a urmat anul acesta, arangînd balul pentru convict și împărțind și mai multe colecte.

Nădejduim că publicul, pătruns de însemnătatea scopului, nu va întâzia a contribui cu obolul seu

Balul, arangiat la 1/13 Februarie a succedat deplin. A fost public număr os din Brad, Băița, Halnagiu ș. a.

Străini n’au fost, putem zice, de loc. Nici o pagubă! Petrecerea a fost curat românească. Cuadrilul prim s’a jucat în 2 coloane și mulți n’au putut juca din lipsa de loc.

Petrecerea s’a urmat cu veselie și multă voce bună, mai ales la jocurile românești, *»Ardeleana», »Țarina», »Halegana» și »Mărunteana»*. A ținut până la 5 dimineața. Venitul material încă a fost frumos, despre ce se va raporta la timpul seu.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

In dor.

Georginei.

Ah! vino dar’, nu ’ntârzia;
La brațul meu alceargă,
De azi supus voesc să-ți fiu
Stăpână-mi fiu tu, dragă!..

Și culcă-ți capul tîu bălai
Pe sinul meu, iubită!..
Din traiul trist și greu îmi fă
O clipă fericită.

Ear’ de pe frunte să-ți culeg
Săruturi tu mă lasă,
De-a lumii gură fără rost
De astăzi ce-ți mai pasă?!

Și lângă mine tu rămâi
Viața mea întreagă,
Viața mea ’ți-o dau; în schimb
Tu dă-mi iubire, dragă!

Căci eu simțesc că numai tu
În stare ești în lume,
Sfîrșit să pui durerilor
Și viselor nebune

Ce ’mi-au muncit atîta timp
Viața și amorul
Pe când departe îți eram
În piept purtându-ți dorul.

Ah! vino dar’, nu ’ntârzia,
La brațul meu alceargă,
De azi supus voesc să-ți fiu
Stăpână-mi fiu tu, dragă!..

B. T.

O reparație.

Perdut în mijlocul unor dealuri păduroase, pe o movilă cu clină repede de toate părțile, stă Schitul-Mêrului — o chinovie mică: un paraclis în mijloc, și de jur împrejur patru chilli.

Curtea este încungiuată cu gard. Jos în vâlceaua de spre miază-noapte, e un șipot, așa apă rece și bună se găsește numai la Schitul-Mêrului. Prin partea aceea este și intrarea principală — un pîrlez țapen în dreptul potecii care suie dela șipot.

În mijlocul curții, dinaintea paraclisului, se ’nalță un măr, a cărui vîrstă nu se știe și care face niște mere domnești de o mărime și de un gust extraordinare.

Locuitorii chinoviei sînt cu toții patru: trei călugări bătrîni și un țigan mut și palavatic — și are și boala copiilor. Dar tot e bun la ceva. Cară apă, taie lemne, mătură, fierbe fasolea, face mămăligă și aduce în spinare, cu desagii, țirguilele dela satul cel mai apropiat, de unde am venit noi, cale de trei patru ciasuri.

E un zaplan grozav de neșesălat: barba și pletele încălcite; picioarele goale, niște labe nooloroase; îmbrăcat numai cu o păreche de țări ce putrezesc pe trupu-i, cu o ghebă pe piele, lăsînd să se vază pieptul jupuit de scărpinături, și încins cu un crămpeiu de frînghie... Și e și țifnos!

Mutul e acuma în toane rele. Umblă foarte îndărjit de colo până colo prin curte; se bate mereu cu pumnul în piept scrișnînd dinții; bolborosește, și nu vrea să facă nici o slujbă.

Staritul, bolnav de podagră, stă cu blîni pe picioare, înțepenit într’un jeț. Ceilalți doi

bătrîni ne-au pus la dispoziție una dintre chilli, păstrată anume pentru rarii musafiri ai acestei singurătăți. În vara asta, suntem d’abia al doilea rînd care vine la schit.

Chilia noastră e o odae mare, vîruiță, foarte luminoasă: două mese și două scaune de teiu și ’n fund de-a lungul zidului o sofa călugărească, unde de-a curmezișul pot dormi în bunăvoce zece înși. Pe fereastra zebrelită de spre miază-noapte, se vede toată vâlceaua, jos șipotul și poteca suind până la pîrlez.

Cei doi bătrîni nu sînt posaci de loc; ba unul, părintele Ieronim, e chiar foarte limbut. A călătorit mult pe la Sfînta Agora și pe la Ierusalim, a vîzut multe și povestește și mai multe. Această apucătură a bătrînului monach ni-s’ar părea ciudată, dacă el nu ne-ar spune că ’n tinerete a fost bărbier.

Ori cât de interesante însă se fie povestirile părintelui, obosiți de atîta umblet, ne e foame. Deschidem proviziile, pe cari nu ne căim deloc că le-am purtat în spinare — altminteri trebuia să ne mulțumim cu fasole și mămăligă rece.

Părintele ne-a adus după masă mere. Nu ne-am putut opri să aducem laude minunatului pom. Dar’ bătrînul a oftat:

— »Ei! pomul ar fi bun, dacă n’ar fi tîlharul!

— Care tîlhar?

— Ursul!

Și părintele ne-a povestit cum de cătăva vreme, de când a ’nceput să se coacă poamele, vine ursul regulat peste pîrlez și dă iama ’n ele... Pentru aceea părintele a pus de gând să meargă la sat s’aducă pe cheltuială un vînător bun, ca să-i scape de fiară.

Pe la două după amiază, înainte de vecernie, s’aude mormăind de vale. Suie dela șipot pe potecă, sare pîrlezul și merge drept la pom. Bătrîni se ’nchid în chilli, și tîlha-

rul pradă cât îi place. După-ce se satură, pleacă pe unde a venit.

Ieri a vrut mutul să-l gonească, dar’ ursul s’a repezit și i-a tras mutului o palmă după ceafă de l-a trîntit cât colo pe brînci. De aceea e mutul așa de supărat acuma.

»Iată, zice părintele Ieronim, se apropie de toacă... Să vedeți — acu trebuie să sosească.»

Am închis ușa cu zăvorul și ne-am dus la fereastra deschisă să ne uităm toți printre zăbrele.

Dar ce vedem?... Mutul cu un par în mână stă pe vine pitit la pîndă lângă pîrlez... E nebun! voește pe semne să se măsore cu namila o să-’ sfășie fiara la sigurl... Il chemăm. El, încrunțat, ne face semn să tăcem, amenințându-ne cu parul.

Au trecut câteva minute de când așteptăm încordați.

În sfîrșit, auzim bine o mormăială... Țeasta enormă a fiarei apare d’asupra gardului! Fiara se înalță în labele de-apoi și încalcă pîrlezul. O clipă, dînd cu ochii de fereastra noastră, se oprește pe loc stînd la gânduri.

Dar, până să nu facă altă mișcare, mutul s’a ridicat în fața ei și a și plesnit-o drept în frunte. Am auzit un hil din fund de rărunchi și un trosnet surd. Ursul s’a clesinat și s’a prăbușit în afară; mutul a scăpat parul din mână și a căzut lung pe spate în năuntru.

Am stat mult să vedem ce are să urmeze... Nimic. Nici o mișcare afară... mutul, lungit, nu mișcă nici el.

Intr’un târziu, vîzînd că fiara nu se mai întoarce, îndrăsnim să eșim din chilli. Binișor ne apropiem de omul lungit: e mort... nasul și gura pline de spumă sîngerată. Ne ducem la pîrlez cu multă băgare de seamă: fiara

Pecat numai, ca a trebuit să lipsească delat acest bal tocmai... „Ea“ (ghici cine?). De nu lipsia, aveai și d-ta, dle redactor, un raport scris cu mai mult avânt și altă căldură —

CORESPONDENȚĂ

Romos, Februarie 1897.

Onorată Redacțiune,

Producțiunea teatrală-declamatorică din *Vaidei*, anunțată și în prețuita foaie *„Revista Orăștiei“*, s'a ținut după programul cunoscut. S'au jucat adecă din partea copiilor școalei de toate zilele și a unora din școala de repetiție *„Șezătoarea“*, o piesă teatrală care jucată de fetițe mărișoare, înfățișau pe țerancele cari cu furca în brâu, tânguindu-se în contra greutăților sarcinilor publice, zbi-cuine unele patimi, cari subsapă fericirea și bunăstarea țeranului, precum e *lenea, luxul*. Au sfârșit cu cântarea *„Noi țeranii dela țeară, ziua noaptea greu muncim“* etc., lăsând o impresiune foarte plăcută asupra numerosu-lui public.

S'a declamat cu mult curagiu din partea unui elev, frumoasa poesie de V. Alexandri: *„Sentinela Română“*. Tonul și curagiul cu care băiatul declama, spuneau că i-s'a expli-cat foarte bine și a străbătut înțelesul poesiei.

Nu mai puțin plăcută impresiune a făcut asupra publicului predarea piesei teatrale *„Fidecata dreaptă“*, prin care se arată de o parte ospitalitatea țeranului român, ear' de altă parte simțul de dreptate și respectul ce-l are față de cel-ce face dreptate unde se cade. Asemenea frumos a fost predat dialogul: *„Tata și fiul“*, în care în chip familiar este combătut *„Tata“*, care susținea că *„și fiul poate trăi ca moș-strămoșul fără carte“*, și care dumerit fiind de însuși *„fiul“* asupra folosului meseriilor, se învoește ca acesta în-vățând carte, să se facă meseriaș.

Ear' de scena militară *„Curcani“* publi-cul a fost peste așteptare mulțumit, făcân-du-i-se o icoană, despre curagiul și increde-rea în puterile sale cu cari ostașul român e înzestrat dela fire, și mai ales era cuprins în fața luptei cu Turcii, la luarea Plevnei etc.

Intreagă această *„Producțiune“* a fost de tot reușită, românească, și mai presus de toate instructivă, cu atât mai virtos, că ade-vărurile esiau din *„gura pruncilor“*, și anume într'un ton dragălaș, atrăgător.

În cunoștința greutăților ce a învins dl inv. *Dumitru Mosora* ca instruierea acelora, mă simt îndemnat a-l felicita și pe această cale, ca pe un învătător care știe și în forma aceasta să deie învățături frumoase și folosi-toare poporului.

Cuvântul de deschidere *„ros'it de dl preot Z. Tulicea“* a fost cu cuvinte alese și potrivit.

După producțiune a urmat jocul, care a durat cu deplină vioiciune până în ziuă albă, când ne-am depărtat cu dorința de a ne vedea cât de des la astfel de prea plăcute petreceri. *„Colegul“*.

e lângă gard, pe spate, cu etichete 'n sus și cu capul despical.

Intr'o singură lovitură mutul și-a cheltuit toată puterea, dar' cel puțin și-a reparat vâ-tămarea ce i-s'ă făcută în ajun

Il ridicăm pe mort și-l ducem în chilie, unde părintele Ieronim îi aprinde deocamdată o luminare la cap, zicând:

„Dumn'zeu se-l ierte pe nebunul, bine că ne-a scăpat de fiară!“

Dar e ciasul vecerniei... Părintele Ieronim apucă funia de teiu și 'ncere să tragă clo-potul, uitându-se cu drag la mărul cel bătrân. Nici-odată viteaz n'a avut ca mutul nostru atâtea glasuri de aramă, să vestească lumii vrednicul lui sfârșit!

Schitul-Mărului are un singur clopot, și nu mare... dar' e destul. Când sunetul aramei pornește limpede să rupă nemărginita tăcere a acestei sëlbatice singurătăți, sute de alte glasuri ca să-i răspundă pe 'ntrecute, și când s'a stins uetul din urmă în curtea chinoviei, și când limba clopotului s'a oprit inertă din legănatul ei, încă tot se mai aud răspunsuri jalnice stingându-se unul după altul încet-încet în depărtate adăncuri păduroase.

(P. V.) *Caragiule*.

Peste sută! Harnica *„Biblioteca pentru toți“* merge cu zor înainte. Au apărut de curând:

Nr. 112—113: *„Introducere la studiul științelor fizice“* de I. Morand, trad. de Ion S. Spertali.

Nr. 114: *„Liniștea sufletească“* de Senecal Trad. din latinește de Gr. Goilav.

Nr. 115: *„Alte schițe umoristice“* de D. Teleor.

O invitație.

Illa, Februarie 1897.

După constituția bisericești noastre gr-or. În anul de față s'au ales și realele toate or-ganele administrative bisericești. Tocmai ne aflăm în ajunul alegerii deputaților la sinodul arhiepiscopesc. În multe locuri acești deputați s'au ales pânăcum dintre aceia cari ferit-a D-zeu să priceapă ceva din constituția noastră ci s'au ales sau la influențarea asupra preo-ților și creștinilor într'un fel și altul, sau prin amăgiri, având respectivul ambiția de a fi cu ori-ce preț ales și el *„deputat“*! Și în urmă deputații de acest fel se duc în sinod cam totdeauna prin o scrisoare că: *„din cause grave familiare cer concediu pe întreaga se-siune“*.

Preoții se străduesc mai tare și recomandă poporului deputații cari au să fie aleși, și în urmă de chiar acei deputați se întâmplă că sunt desconsiderați preoții atât în sinod cât și printr'alt loc chiar, în loc să le aperse soar-tea tristă, sau batăr să-i cinstească după cu-viință. Pe lângă acestea te mai trezești că ai a cumpăra protocolul sinodului cu niște concluse absolut neexecutabile la poporul nostru.

Și în privința aceasta se vor deștepta oa-menii noștri și anume cei cu durere pentru biserică, în frunte cu preoții, și vor lua în seamă cari bărbați vor apăra și cauza noas-tră, a preoților, de tot urgisită în ziua de azi.

În vederea alegerilor pe al căror prag ne aflăm, scriitorul acestor șire sunt autorizat din partea mai multor preoți și fruntași din cercul electoral al Iliei, ca având toată în-crederea în persoana și ținuta dlui *Victor Tordășianu*, oficial-exactor consistorial în Si-biui, să-i fac publice invitația ca să primească candidatură la sinodul arhiepiscopesc în cercul Iliei, ca primul, și având a ne în-țelege și pentru a doua persoană,

Deleanu.

NOUTĂȚI

Versat. Școalele din Geledinți și Dêncul-mare au fost închise pe timp de 3 săptămâni pentru versatul ce bântue în comune între copii.

Petrecere în Hațeg. *„Reuniunea română de cântări din Hațeg“* aranjează la 6 Mar ie st. n., în sala otelului *„Mielul de aur“*, o petrecere mascată, a cărei venit este destinat pentru *„Reuniunea femeilor române din com-itat“* și pentru *„Reuniunea română de cân-tări din loc“*.

Proces politic în Deva. Pe ziua de 8 Martie n. c. sunt citați înaintea tribunalului r. unguresc din Deva șase Români dela Dobra, fiind puși sub acuză pentru *„crima“* că au cântat *„Doina lui Lucaciu“*! Citații sunt: *George Bon-țoș, George Tomușa, Simeon Pascu*, (cel căruia i-au luat dreptul de crăș-mărit pentru-că Ungurii au cântat în bir-tul densusului pe *«of, of, of»*), *Iosif Ţig, Danil Nedelcovici și Ion Cinel*. Vom urmări dezvoltarea și acestui proces patriotic, tras de pâr, ca să șicaneze pe cetățeni, pacinici și fără nici o vină, căci ce vină e a cânta cântări ce nu tind a face nici un rău patriei nici vre-unui alt neam, și nici că sunt oprite de sa-trapii de sus?

Bal în Seliște (lângă Băița). Corul bis-ericesc român din Băița, arangiază la 22 Februarie v. (6 Martie n.) un bal în Seliște în hotelul dlui Schneider. Venitul curat e destinat pentru *„Fondul corului bisericesc din Băița“*.

„Hunedoara“ însoțire de credit în Deva, și-a încheiat conturile pe anul trecut, con-vecându-și *„adunarea generală pe 28 Febr. n. c. la Deva“*. A lucrat în a. tr. cu un profit de *2.935 fl. 08 cr.*; având fond de rezervă 4000 fl., altul special de rezervă de 352 fl. 95 cr. Venitele anului întreg: 13.640 fl. 37 cr.

Un circular. Dl protopresbitor gr-or. V. Pipos dela Hondol, în urma contopirii tractu-lui Geoagiu II (*Săcărămbu*) și Geoagiu I (Hondol) într'un singur tract: *„Geoagiu“*, primind din partea ven. Consistor din Sibiu însărcinarea a conduce și preoțimea fostului tract Geoagiu II, — a adresat în luna lui Ianuarie, un circular către preoțimea acelu-i tract, circular prevenitor și frățesc, prin care recomandându-se buneivoiște a acelor domni preoți, îi roagă totodată se-i deie *„tot spriginul de lipsă totdeauna când se va cere*

în toate afacerile bisericești și școlare, ca astfel, umăr la umăr, să putem rezista în aceste timpuri grele, atacurilor ce ni-se trimit în cale, și făcându-ne fiecare datorința, cu puteri unite se putem croi, în cercul nostru de acti-vitate, o soartă mai îmbucurătoare pentru șfânta noastră biserică și pentru credinciosul nostru popor. De D-zeu ca așa să fie!

Din tractul protopresbiteral gr-or. al Geoagiului. Preoțimea tractului *Geoagiu* a primit deja circularul prin care se statoreste reconstruirea *sinodului protopresbiteral* pe un nou period de 3 ani. Alegerea membrilor mireni se face acum pe temeiul unei noue arondări, având să deie tractul 24 astfel de membri. Membrii din cler se vor alege la 20 Febr. v. la orele 11 în localul școalei gr-or. din Hondol, având a se înfățișa toți dnii preoți în persoană. Alegerile de membri mireni se fac în parohii, în sinod parochial extraordinar la 16 Febr. v. Ear scrutinarea alegerilor mirenilor, se va face la 18 Febr. v. la locul central de scrutiniu, unde din fiecare parochie se va trimite protocolul votării dela 16 Febr. prin un bărbat de încredere. Pe 20 Febr. au să fie trimise la oficiul proto-popesc toate protocoalele sinoadelor electo-rale mirene, ca apoi să se poată conchema sinodul protopopesc nou ales.

Cununie. Ni-să trimite următoarea știre: dl *Nicolau Bihoiu*, teolog abs., ales preot în Bozovici, își va sërba cununia cu d-soara *Paluchnia Bersan*, fiica dlui Inv. din Bania, la 9/21 Febr. a. c. Le dorim fericire!

Moarte. *Nicolau Vilt*, comptabil la insti-tutul de credit *„Ardeleana“* din Orăștie, a încetat die vieață la 24 Februarie st. n., a-meazi, după un morb greu, în al 27-lea an al etății și al 4-lea al căsătoriei. A fost în-mormântat Vineri la 26 l. c. Fie-i țerina ușoară.

— Familia dlui B. Popovici dela Hațeg ne comunică moartea dlui *Ion Lisocovici*, funcțio-nar în retragere, în etate de 72 ani. Rămă-șițele pămentești au fost conduse la cele eterne în 17 Februarie st. n. 1897.

Notiță Literară.

„Studii de economie politică și finanțe“, cuprinzând pe lângă expunerea elementelor științei, analiza legilor, așezemintelor și intereselor economice și financiare ale României, — a eșit de curând de sub tipar la București, în editura bravei librării Carol Müller. E volumul al doilea, al lucrării dlui *Nicolau Idieru* asupra acestei teme, un studiu amănunțit și aprofundat, din care cu multe cunoștințe folositoare își poate ceti-torul îmbogăți spiritul. E o analiză a legilor, intereselor și instituțiilor statului, referite îndeosebi la statul român. Volumul I, apă-rut la 1895, de aproape 700 pagini, cuprinde după o lămurită introducere, partea pregă-titoare, despre proprietate și istoria ei la felurile popoare vechi, și nouă, deosebitele teorii asupra proprietății; apoi despre produ-cția avuțiilor, analiza lor, condițiile de dezvoltare a lor, speciile; circulația avuțiilor, rolul statului în regularea lor, etc. — Volu-mul II, cest nou, cuprinde apoi analize vaste despre distribuția sau repartițiunea avu-țiilor, cu multe fenomene și mișcări ce produc, ca concurența, renta, grevele, etc. apoi despre consumarea avuțiilor, și misia statului în mijlocul acestora tuturor. Aflăm apoi desfășurate chestiile: finacele statului, bugetul, impozitele; și la urmă drept adaus, un studiu calm și științific despre *Socialism* și deosebitele lui școale: școala modernă în Franția, în Anglia, în Germania, etc. apoi despre *Nihilism* și *Anarchism*, cu tendințele, fluctuațiunile și desvoltările lui, până azi. E un op de mare folos.

FEL DE FEL

.....Aici (e vorba de un ostrov, insulă, din apropierea țărmilor Africe), se găsesc tata-maci, lemn de abanos, lemne de maslin, de scortșoară. Boschetele de palmiști își ridică ici și colo coloanile goale și lungi de mai bine de o sută de picioare, cari au în virf un buchet de palmi și care par, deasupra celorlalți copaci, că sunt o pădure plantată peste altă pădure Mirosurii frumoase ies din cei mai mulți copaci și aceste mirosurii au atâtea înruirire și asupra veștmintelor, în-cât omul care trece prin pădure miroase că-teva ciasuri după-ce e eșit. Pe vremea când înfloresc ai zice că sunt plini de zăpadă. La sfârșitul verei vin mai multe feluri de paseri străine, din locuri necunoscute, de dincolo de mările nemărginite, să stringa grăunțele vege-talelor din această insulă, și și amestecă cu verdeța copacilor părilită de soare, strălucirea colorilor lor.

Astfel se vîd aici mai multe feluri de pa-pagali mici, porumbei albaștri, cărora aci le zice porumbei olandezi. Maimuțele, locuitori ai acestor păduri, se joacă pînre crăcile lor întunecoase de care se deosebesc prin pîrul lor sur-verziu și fața-le neagră: unele se acață de coadă și se leagănă în aier, altele sar din cracă în cracă cu puili în brațe. Nici când pușca ucigașe n'a spîriat pe acești copii li-niștiți ai naturii. Nu auzi decăt strigate de bucurie, ciripirile și cântecele necunoscute ale câtorva paseri din pămîntul austral, pe care-l repetă departe echourile pădurii.

(Din frumosul și mișcătorul roman „Paul și Vir-inia“ aparut în „Biblioteca pentru toți“, nr. 96-97, în care multe pagini așa frumoase ce șirele de mai sus, află cetitorul).

AMICIȚIE — DISTRACTIE

Amicului II. Vreau să vîd cât ești de meșter în a „lega și deslega“. Dă-mi drept acea răspuns la aste două hi-po-tese:
a) de când se chiamă corespondenții ori informa-torii „Revistei“... „Amicului“?
b) când și unde a murit și a fost îngropat „Amo“ din această rubrică, căci eu n'am cetit încă nici un „necrolog“ din partea surorilor sale „Amiciție“ și „Distracție“? Nu cumva cauza repunerii lui e că era așa de sprintenel, filigran, pe lângă nălțutele și sulegetele sale surori? *Amicus I.*

POSTA REDACȚIEI.

Dlui V. în B. Mulțumim de informațiile date. Ma-nuscrisul ce-l ceri, scuza că nu i-ți l' putem înapoia, căci — nu-l mai avem.
N... Ți-s'a trimis scrisoarea cu... pricina.
Dlui Romul G. în H. S'a primit la timpul seu și s'a regulat. Foaia și-s'e trimite.
Dlui J. F. în C. Scuză, dar' noi sîntem siguri că modestia însuși celui despre care ne scrii, nu ne-ar ierta să publicăm cele trimise. Ear știrea ca atare, ca nouate, încă nu credem potrivit să se publice.
D-Sale *Avr. Zak*, în *Mintia*. Nu se poate. Asupra manuscrisului poți dispune.

Pentru redacție responsabil: **Ioachim Muntean**

Baie (mină) de peatră

este de exarëndat din partea subscrisului în comuna *Banpotoc*, nu departe de gara *Piski*. Peatra e tare, durabilă, putându-se ciopli din ea bucăți de ori-ce mărime și formă.

Alexandru Vlad

(188) 1— Banpotok (p. u. M.-Solymos).

O Calfă și un Invătăcel

se primesc îndată în negoțătoria de mărfuri curente și manufactură a subscrisului. Se recere dela reflectanți să cunoască pe lângă cea română și limbile germană și maghiară.

Condițiuni favorabile!

George Bacu.

(189) 1—3 negustor în Orăștie (Százváros).

De exarëndat.

Mai multe pămînturi pe hotarele comunelor: **Seliște și Cănel**, sînt de dat în parte sau de exarëndat.

Doritorii au a se adresa la **Dr. St. Erdölyi**, medic în Orăștie.

(186) 2—3

110 szám bvghtó.
1897

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1896. évi 2802 számú végzése követekeztében Pap Tivadar ügyvéd által képviselt Crisána takarékpénztár javára Birna Iosif és társai ellen 145 frt s jár. erejéig 1896. évi július hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le-és felüfoglalt és 1143 frtra becsült egy talpra épített csűr és istálló, egy kamra, lovak, két kocsi, tehének, disznók és egyéb gazdasági felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. jbiró, ság 8913. 1896. sz. végzése folytán 145 fr tőkerekvetelés, ennek 1895. évi december hó 15 napjától járó 6% kamatai és eddig öz-szeszen 50 frt 60 krban biróilag már meg-állapított költségek erejéig Vakan Birna Iosif és Russu Ioannál Brádon Stancu Ioan há-zánál leendő eszközzésére 1897. évi márczius hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igézőnek becsáron alul is ei fog-nak adatni. A mennyiben az „Albina“ taka-rékpénztárnak, Russu Ioannal szembe köve-telése még fenn áll az árverés részére is kitzetetik.

Kelt Körösbányán, 1897. évi február hó 18. napján.

(187) 1—1 Csucs Gyula
kir. bir. végr.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului nostru, prin presenta se invită la
a XI-a adunare generală ordinară,
care se va ținea în 11 Martie 1897 st. n. după amiazi la 2 ore în localul institutului
(Piața-mare Nr. 2), cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul anual al Direcțiunii. 2. Raportul anual al comitetului de supraveghiere. 3. Satorirea bilanțului anual. 4. Împărțirea profitului curat. 5. Fixarea prețului biletelor de prezență pentru anul viitor.		6. Alegerea alor 2 membri în Direcțiune. 7. Eventuale propuneri făcute în temeiul §-lui 28 din statute. 8. Exmiterea alor 2 acționari, pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune acțiunile la cassa institutului până la 10 Martie 1897.

Orăștie, la 29 Ianuarie 1897.

Direcțiunea.

CONTUL BILANȚULUI.

ACTIVE:			PASIVE:		
Cassa în numerar	13.213	14	Fonduri proprii:		
Efecte publice	40.588	—	Capital social:		
Efectele fondului de pensiune	10.579	85	3000 acții à fl. 50	150.000 fl. — cr.	
Efectele fondului de zidire	11.090	62	Fond de rezervă	61.550 « 41 «	
Împrumuturi pe cambii cu giranți	448.639	62	Fond de pensiune	10.579 « 85 «	
Împrumuturi pe cambii cu acop. hip.	220.803	50	Fond intru acop. perd.	7.707 « 87 «	
Împrumuturi pe ipotece	173.775	97	Fond de zidire	11.090 « 62 «	240.928 75
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventați	126.468	55	Avansuri dela banca austro-ungară	25.400 fl. — cr.	
Împrumuturi pe efecte publice	1.098	—	Cambii reescomptate	97.130 « — «	
Realități	33.142 fl. 53 cr.		Depuneri spre fructificare	710.743 « 17 «	833.318 17
după amortisare	142 « 53 «	33.000 —	Dividende neridicate	45 « — «	10.651 84
Mobilier	547 « 72 «		Interese anticipate pro 1897		2.086 24
după amortisare	54 « 77 «	492 95	Diverse conturi creditoare		23.626 80
Diverse conturi debitoare și interese restante	30.861	60	Profit curat		
	1,110.611	80			1,110.611 80

CONTUL PROFITULUI ȘI PERDERILOR.

SPESE:			VENITE:		
Interese:			Profit transportat din anul trecut	794	59
pentru fondul de rezervă	2.344 fl. 94 cr.		Interese:		
« depuneri spre fructificare	35.441 « 40 «		dela impr. pe cambii cu giranți	39.509 fl. 92 cr.	
« cambii reescomptate	11.293 « 38 «	49.079 72	« « pe cambii cu acop. hip.	18.181 « 60 «	
Spese:			« « pe ipotece	15.588 « 62 «	
a) salarii și marce de prezență	8.069 fl. 39 cr.		« « pe oblig. cu caventați	12.282 « 48 «	
b) chirie, porto, tipărituri, diverse	2.388 « 01 «	10.457 40	« « pe efecte publice	91 « 02 «	
Contribuțiune:			« efecte publice	2.188 « 86 «	87.842 50
directă	3.812 fl. 87 cr.		Provisiuni	16	91
de 10% la int. de dep. și comp. de timb.	3.673 « 29 «	7.486 16	Chirie	2.193	38
Amortisare:					
din realități	142 fl. 53 cr.				
din mobilier	54 « 77 «	197 30			
Profit curat	23.626	80			
	90.847	38		90.847	38

Orăștie, la 31 Decembrie n. 1896.

Ioșif de Orbonaș m. p.,
membru în direcțiune.Nicolau Vlad m. p.,
membru în direcțiune.Dr. Ioan Mișu m. p.,
director executiv.Nicolau Vilt m. p.,
prim-comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Orăștie, la 28 Ianuarie 1897.

(176) 2—3

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan Branga m. p.

Ioan Lazaroiu m. p.

Constantin Baiou m. p.